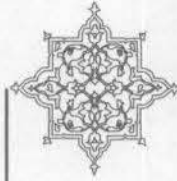

بسمه تعالی

تاریخ: ۹۴/۱/۲۱
شماره: ۱۱/۸۲۸۷
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

رئسای محترم دانشگاهها، مراکز آموزش عالی، پژوهشگاهها،
پارکهای علم و فناوری و مؤسسات وابسته به وزارت متبوع

سلام علیکم،

احتراماً، به پیوست " چکیده‌ای از عملکرد وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری در دولت تدبیر و امید" برای استحضار
ایفاد می‌شود.

خواهشمند است دستور فرمایید از گزارش فوق‌الذکر در
برنامه‌ریزی‌های آموزشی، پژوهشی و اطلاع‌رسانی آن
دانشگاه/مرکز آموزش عالی به نحو مقتضی استفاده شود.

با آرزوی توفیق الهی

عبدالحسین فریدون

مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی

نشانی:

تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۴۲۸۹۱-۱۳۶۶۶
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

- ✓ عدم نظارت بر توسعه بی‌رویه تحصیلات تکمیلی در دانشگاه آزاد اسلامی.
- ✓ عدم پیگیری تخلفات مربوط به بورسیه‌های دولت قبل.
- ✓ کاهش حمایت مالی از اساتید و عدم افزایش حقوق متناسب با هزینه‌های آنان.
- ✓ کاهش حمایت مالی دولت از آموزش عالی و پولی شدن خدمات در دانشگاه‌ها.

بخش سوم - دستاوردهای آموزش عالی

ارتقای چشمگیر شاخص‌های رشد علمی و توسعه فناوری در حوزه پژوهش

ردیف	شاخصها	رتبه در سال	رتبه در سال
		۲۰۱۶	۲۰۱۳
۱	کسب رتبه اول شتاب علمی دنیا (تولید مقالات علمی)	۱	۲۵
۲	حدود سه برابر شدن درصد تولید مقالات علمی در سطح یک درصد برتر دنیا	٪۲/۲	٪۰/۱۸
۳	رشد حدود ۴۰ درصدی تعداد دانشمندان ایرانی برتر سطح بین‌المللی	۲۰۰	۱۷۳
۴	رشد ۲۰ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در کیفی‌ترین مجلات دنیا (چارک اول)	۷۸۰۰	۶۵۰۰
۵	رشد ۳۶ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در مجلات ISI	۴۱۷۱۱	۳۰۹۴۵
۶	افزایش ۰/۳۷ درصدی سهم ایران در تولید علم جهانی در پایگاه ISI	۱/۷۴	۱/۳۷
۷	ارتقای چهار پله‌ای رتبه علمی ایران در جهان براساس پایگاه استنادی ISI	۱۷	۲۱

- دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در سطح جهان اسلام و احراز جایگاه برجسته علمی و الهام بخش در جهان

وضعیت مقایسه‌ای ۹۲-۹۵	شاخص‌های علمی			
	۱۳۹۵ (۲۰۱۶)	۱۳۹۴ (۲۰۱۵)	۱۳۹۳ (۲۰۱۴)	۱۳۹۲ (۲۰۱۳)
حفظ رتبه نخست ایران از نظر پایگاه اسکوپوس و ارتقای جایگاه علمی به میزان یک پله به استناد پایگاه ISI در منطقه و نیز در جهان اسلام	۱	۱	۱	۱
	۱	۲	۲	۲

دستیابی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی به سطحی از توانمندی که بتوانند کیفیت و عملکردی در تر از منطقه‌ای و جهانی داشته باشند.

شاخص‌های علمی	۱۳۹۲ (۲۰۱۳)	۱۳۹۳ (۲۰۱۴)	۱۳۹۴ (۲۰۱۵)	۱۳۹۵ (۲۰۱۶)	وضعیت مقایسه‌ای ۹۵-۹۲
تعداد دانشگاه‌های ایران در بین دانشگاه‌های برتر دنیا در نظام رتبه بندی تایمز	۱	۱	۲	۸	افزایش ۸ برابری دانشگاههای ایرانی در بین دانشگاههای برتر در رتبه بندی تایمز
تعداد دانشگاه‌های ایران در یک درصد دانشگاه‌های برتر و تأثیر گذاری دنیا (طبقه بندی جهانی لایدن)	۵	۱۲	۱۳	۱۴	افزایش حدود ۳ برابری دانشگاههای ایرانی در بین دانشگاههای برتر در رتبه بندی لایدن

حمایت از فرآیند تبدیل علم به فناوری های مفید مورد نیاز و تجاری سازی آنها در خدمت اقتصاد دانش بنیان امروز

- تسهیل و حمایت از توسعه شرکتهای دانش بنیان دانشگاهی

شاخص‌ها	۱۳۹۲ (۲۰۱۳)	۱۳۹۳ (۲۰۱۴)	۱۳۹۴ (۲۰۱۵)	۱۳۹۵ (۲۰۱۶)	وضعیت مقایسه‌ای ۹۵-۹۲
تعداد شرکت‌های دانش بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد	۱۱	۶۴۳	۸۴۵	۹۶۴	راه اندازی حدود ۹۵۰ شرکت دانش-بنیان مستقر در پارک‌ها و مراکز رشد
تعداد واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد	۳۰۰۰	۳۴۰۰	۳۶۵۰	۴۴۰۰ (سه ماه اول)	افزایش چشمگیر واحدهای فناور مستقر در پارک‌ها و مراکز رشد
تعداد مراکز کارآفرینی و نوآوری در کلیه مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری دولتی	۵۵	۱۱۰	۱۱۲	-	دو برابر شدن تعداد مراکز کارآفرینی و نوآوری سال ۹۴ نسبت به ۱۳۹۲
مناطق ویژه علم و فناوری	-	۵	۵	۵	استقرار و راه‌اندازی ۵ منطقه ویژه علم و فناوری در ۵ استان کشور
تعداد اشتغال ایجاد شده مستقیم در پارک‌های علم و فناوری مراکز رشد	۲۲۰۳۵	۲۵۰۰۰	۲۹۶۰۶	۳۲۰۰۰ (شش ماه اول)	افزایش اشتغال حدود ۸۰۰۰ نفری زایشی و پایا در پارک‌های علم و فناوری

- افزایش اثر بخشی پارکهای علم و فناوری کشور به نحوی که استقرار و سرمایه گذاری شرکت های دانش بنیان در آنها جاذبه حد اکثری داشته باشد.

تعداد فناوری های مهم خلق شده در پارک های علم و فناوری و مراکز رشد (در هر سال)	۷۲۷	۱۰۸۸	۱۶۷۹	۱۳۵۲ (شش ماه اول)	افزایش معنی دار تعداد فناوری های خلق شده در مراکز فناوری	
تعداد فناوری های مهم صادر شده توسط پارک ها و مراکز رشد (در هر سال)	۸۰	۱۴۱	۱۷۰	۹۴ (شش ماه اول)	افزایش قابل ملاحظه تعداد فناوری های صادر شده از مراکز فناوری	
تعداد نشان های تجاری ثبت شده توسط پارکها و مراکز رشد (در هر سال)	۶۲	۷۸	۱۰۴	۲۰ (سه ماه اول)	رشد تعداد نشان های تجاری در سال ۹۴ نسبت به ۱۳۹۲	
تعداد ایده های تبدیل شده به محصول در پارک ها و مراکز رشد (در هر سال)	۱۱۳۱	۱۳۶۰	۱۵۵۶	۷۵۰ (سه ماه اول)	رشد معنی دار تعداد ایده های تبدیل شده به محصول در پارکها و مراکز رشد	
تعداد ایده های تبدیل شده به محصول که تجاری سازی هم شده اند	۷۷۳	۹۷۵	۱۰۴۰	۵۵۰ (سه ماه اول)	افزایش معنی دار ایده های تبدیل شده به محصول و تجاری شده	
میزان گردش مالی شرکت های مستقر در پارک ها و مراکز رشد (به میلیون ریال)	۴۰۰۸	۲۰۲۶۴	۱۸۰۴۱	۱۹۰۵۷۹	۲,۳۷۲,۸۶۸ (سه ماه اول)	گردش مالی حدود ۴۳۰۰ میلیارد تومانی پارکها و مراکز شد در ۳ سال
میزان صادرات محصولات دانش بنیان توسط پارک های علم و فناوری و مراکز رشد (میلیون دلار)	۱۴۰	۵۰۰۸	۲۱۵	۱۴۰ (شش ماه اول)	مجموعاً ۴۱۷ میلیون دلار صادرات محصولات دانش بنیان در دولت تدبیر و امید	
تعداد آزمایشگاه های مرکزی	۲۱	۵۰	۸۲	۱۳۱	رشد ۶ برابری تعداد آزمایشگاه های مرکزی	
میزان فروش دانش فنی در فن بازار و پارکهای علم و فناوری (میلیارد ریال)	۵۰	۲۳۷	۴۲۵	۳۸۱۱	افزایش ۷۶ برابری در مبلغ و تعداد قراردادهای	

❖ در دولت یازدهم برای اولین بار میزان قرارداد طرح های پژوهشی فی مابین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارتخانه های دفاع و نفت حدود ۲۰۰۰۰ هزار میلیارد ریال بوده است.

- ارتقای نقش دانشگاهها در چرخه تولید و تبدیل علم و فناوری از ایده تا بازار از جمله:

گسترش مراکز رشد فناوری در دانشگاهها به نحوی که در هر دانشگاه بزرگ و متوسط یک مرکز رشد و کارآفرینی وجود داشته باشد.

تعداد موسسات پژوهشی دارای مجوز اصولی - قطعی و آزمایشی	۶۶۹	۶۹۶	۷۰۹	۶۸۶	افزایش ۲/۵ درصدی تعداد واحدهای پژوهشی
تعداد مراکز رشد علم و فناوری	۱۴۶	۱۵۳	۱۶۷	۱۷۷	افزایش ۲۱ درصدی تعداد مراکز رشد فناوری
تعداد پارک های علم و فناوری	۳۳	۳۶	۳۸	۳۹	افزایش ۱۸ درصدی تعداد پارکهای علم و فناوری

توسعه فضاهای آموزشی/کمک آموزشی و بنیادهای خیرین آموزش عالی

شاخص	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
فضاهای آموزشی (مترمربع)	۵,۲۰۰,۰۰۰	۵,۴۵۸,۰۰۰	۶,۱۲۷,۶۶۴	۶,۴۲۱,۰۰۰
فضاهای کمک آموزشی، رفاهی و خدماتی (مترمربع)	۶,۰۰۰,۴۰۰	۶,۷۹۳,۰۰۰	۷,۵۱۳,۰۵۴	۷,۴۶۵,۰۰۰
جمع کل فضاهای آموزشی و کمک آموزشی (مترمربع)	۱۱,۰۰۰,۶۰۰	۱۲,۲۵۱,۰۰۰	۱۳,۶۴۰,۷۱۸	۱۳,۸۸۶,۰۰۰
تعداد بنیادهای خیرین آموزش عالی در دانشگاهها	۵	—	۱۵	۶۳
درآمد اختصاصی وزارت علوم، دانشگاهها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری (میلیون ریال)	۲۱,۷۵۱,۰۳۹	—	۳۲,۲۰۶,۴۰۸	۴۰,۷۸۷,۰۰۰

تعامل فعال و اثر بخش علمی فرهنگی با محیط منطقه ای و بین المللی

ردیف	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
۱	ملاقات با وزرای علوم و فناوری کشورهای مختلف	۳ وزیر	۳۱ وزیر (عمدتاً بخاطر اجلاس NAM)	۱۶ وزیر
۲	حضور روسای دانشگاههای معتبر خارجی در ایران برای توسعه همکاریها	۹ رئیس	۱۸ رئیس (آلمان بصورت گروهی و مابقی بصورت انفرادی)	۹۳ رئیس (اطریش، ایتالیا، ترکیه، عراق بصورت گروهی و دیگر کشورها بصورت انفرادی) به علاوه روسای دانشگاهها قفقاز - روسای دانشگاههای حاشیه دریای خزر
۳	تعداد کشورهایی که کرسی زبان فارسی در آن از سوی این وزارت دایر شده است	۲۶ کشور	۲۷ کشور	۲۹ کشور
۴	تعداد کرسیهای زبان فارسی این وزارت در دانشگاههای مختلف دنیا	۴۴ کرسی	۴۶ کرسی	۵۰ کرسی
۵	تعداد دانشجویان خارجی زبان فارسی در کرسی های خارج از کشور	--	۲۸۰۰ دانشجوی	۳۰۳۰ دانشجوی (تعداد ۳۳۴ دوره دکتری، ۵۴۱ نفر کارشناسی ارشد، ۱۵۲۷ کارشناسی و ۶۱۸ آزاد)
۶	تعداد پروژه های مشترک جاری مابین دانشگاههای داخل و خارج از کشور	۱۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور)	۲۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور ایرانیان مقیم خارج)	۹۵ پروژه (عمدتاً جندی شاپور - ایکارد و ایرانیان مقیم خارج)
۷	بهره گیری از توان ایرانیان نخبه خارج از کشور در سمینارها و دوره های آموزشی	۲۴۶ عضو هیات علمی	۲۶۹ عضو هیات علمی	۳۴۲ عضو هیات علمی
۸	شرکت اعضای هیات علمی جهت ارائه مقاله در کنفرانسها	۱۱۷ عضو هیات علمی	۴۴۰ عضو هیات علمی	۴۹۸ عضو هیات علمی
۹	حضور اساتید خارجی جهت تدریس، تحقیق و شرکت در کارگاههای آموزشی و رویدادهای علمی	۷۶۰ عضو هیات علمی	۱۳۴۷ عضو هیات علمی	۱۴۸۴ عضو هیات علمی
۱۰	استفاده اعضای هیات علمی دانشگاهها و مراکز علمی از فرصت مطالعاتی	--	--	۲۳۵ عضو هیات علمی

حفظ استقلال عملیاتی دانشگاهها و مراکز علمی تحقیقاتی

کاهش نقش تصدی گری وزارت و کوچک سازی آن اصلاحات ساختاری در سطح وزارت و فرا وزارتی

اختیارات تفویض شده به هیات رئیسه:

۱. بررسی و تصویب درخواست تمدید شش ماه اول ماموریت آموزشی مازاد بر چهار سال اعضای هیات علمی بر اساس گزارش پیشرفت تحصیلی ارائه شده مورد تایید استاد راهنما و دانشگاه محل تحصیل عضو.
۲. بررسی و تصویب درخواست مرخصی بدون حقوق اعضای هیات علمی برای مدت مازاد بر ماموریت آموزشی حداکثر تا سقف یک سال بر اساس گزارش پیشرفت تحصیلی ارائه شده مورد تایید استاد راهنما و دانشگاه محل تحصیل عضو.
۳. بررسی و تصویب درخواست مرخصی بدون حقوق اعضای غیرهیات علمی برای مدت مازاد بر ماموریت آموزشی حداکثر تا سقف یک سال بر اساس گزارش پیشرفت تحصیلی ارائه شده مورد تایید استاد راهنما و دانشگاه محل تحصیل عضو.
۴. بررسی و تصویب درخواست مرخصی بدون حقوق (غیرماموریت آموزشی) اعضای هیات علمی و غیرهیات علمی رسمی آزمایشی تا سقف سه سال.
۵. تمدید مدت خدمت پیمانی و یا خدمت رسمی آزمایشی برای سال ششم اعضای هیات علمی، منوط به ارائه فرم شناسنامه علمی قبل از پایان سال پنجم و تقاضای عضو جهت تمدید.
۶. انتصاب اعضای هیات علمی پیمانی به سمتهای مدیریتی ستاره دار مندرج در تشکیلات تفصیلی مصوب هیات امنای مشروط به داشتن حداقل سه سال سابقه خدمت. (انتصاب اعضای هیات علمی پیمانی مشروط و مشمولین طرح سربازی امکان پذیر نمی باشد).
۷. تعیین کسر واحد موظف سمتهای مدیریتی ستاره دار مندرج در تشکیلات تفصیلی مصوب هیات امنای با رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی.
۸. اعطای فرصت مطالعاتی به اعضای هیات علمی رسمی آزمایشی در چارچوب آیین نامه استفاده از فرصت های مطالعاتی مصوب وزارت.
۹. تبدیل وضعیت اعضای غیرهیات علمی پیمانی به رسمی آزمایشی و اعضای غیرهیات علمی رسمی آزمایشی به رسمی قطعی با رعایت ضوابط مندرج در مواد «۱۰» و «۱۱» آیین نامه استخدامی اعضای غیرهیات علمی حسب مورد.

۱۰. اعمال افزایش ضریب سالیانه حقوق اعضای هیات علمی و اعضای غیرهیات علمی براساس ضرایب تعیین شده از سوی هیات محترم وزیران
۱۱. تعیین اعتبارات خارج از شمول در اختیار رئیس موسسه با رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه مالی و معاملاتی (ارائه گزارش عملکرد اعتبارات خارج از شمول به هیات امنا الزامی است).
۱۲. فروش لوازم مستعمل و اسقاطی و واریز درآمد حاصل از آن به حساب درآمدهای اختصاصی موسسه با رعایت مفاد آیین نامه مالی و معاملاتی.
۱۳. فروش خودروهای فرسوده و اسقاطی با رعایت مفاد آیین نامه مالی و معاملاتی و سایر ضوابط و مقررات مربوطه.

اختیارات تفویض شده به کمیسیون دائمی هیات امنا

۱. بررسی و تصویب درخواست تمدید شش ماه دوم ماموریت آموزشی مازاد بر چهار سال اعضای هیات علمی.
۲. بررسی و تصویب درخواست مرخصی بدون حقوق مازاد بر سه سال تا سقف پنج سال اعضای هیات علمی رسمی قطعی با رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی.
۳. تمدید مدت خدمت پیمانی و یا خدمت رسمی آزمایشی برای سال هفتم اعضای هیات علمی.
۴. تعویق بازنشستگی اعضای هیات علمی در مرتبه دانشیاری و استادی با رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی.
۵. بازنشستگی پیش از موعد اعضای هیات علمی جانباز و دارای بیماری‌های خاص با رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی.
۶. اعطای مجوز خرید خودرو با رعایت مفاد آیین نامه مالی و معاملاتی و ضوابط و مقررات مربوطه.
۷. جابجایی مانده سنواتی اعتبارات هزینه‌ای و درآمدهای اختصاصی به حساب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، جهت تکمیل پروژه‌های دارای حداقل ۷۵٪ پیشرفت فیزیکی (درج اصلاحات موضوع این بند در بودجه تفصیلی / اصلاحیه بودجه تفصیلی مصوب هیات امنا الزامی می‌باشد).

افزایش اختیارات دانشگاهها در استخدام و ارتقای هیئت علمی و کارکنان

۱. واگذاری اختیار به موسسه های دارای هیات ممیزه مستقل برای اعمال ضوابط و مقررات خاص متناسب با ماموریت های خاص (ماده ۵ آیین نامه ارتقا مرتبه اعضای هیات علمی موضوع بخشنامه شماره ۹۷۴۵۵/و مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۱).

۲. واگذاری اختیارات تعیین شده در برخی از مواد شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقا مرتبه اعضای هیات علمی آموزشی و پژوهشی و فناوری (موضوع بخشنامه شماره ۱۷۰۳۳۴/و مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۸) به شرح ذیل:

- ✓ واگذاری اختیار مربوط به تعیین شاخص های ارزیابی امتیازات ماده «۲» آیین نامه ارتقا مرتبه به شورای آموزشی موسسه (موضوع ماده ۴ شیوه نامه)،
 - ✓ واگذاری اختیار مربوط به تعیین شاخص های ارزیابی امتیازات ماده «۳» آیین نامه ارتقا مرتبه به شورای موسسه (موضوع ماده ۵ شیوه نامه)،
 - ✓ واگذاری اختیار تعیین شیوه امتیازدهی و تبیین شاخص های اصلی برای تعیین امتیازات انواع مقاله ها و نحوه اعمال ضریب تأثیر آنها به هیات ممیزه موسسه (موضوع ماده ۵ شیوه نامه)،
 - ✓ تعیین معاونت پژوهش و فناوری موسسه، به عنوان مرجع تایید فروش دستاوردهای پژوهشی (موضوع ماده ۵ شیوه نامه)،
 - ✓ تعیین هیات ممیزه موسسه، به عنوان مرجع امتیازدهی به طرح های پژوهش و فناوری خارج از موسسه
۳. واگذاری انتخاب سهمیه های بورس خارج و داخل پس از قبولی در آزمون نیمه متمرکز دکتری،
- ✓ انجام مصاحبه درون دانشگاه،
 - ✓ تعیین موضوع پروژه و نظارت بر روند تحصیلی بورسیه در دوره بورس توسط دانشگاه محل خدمت،
 - ✓ اخذ سند تعهد برای خدمت در دانشگاه،

- حفظ موازین اسلامی و ارزشهای فرهنگی و اجتماعی در استفاده از علم و فناوری

۱- اقدامات در جهت تقویت ارزشهای اخلاقی در حوزه پژوهش:

- تشکیل کمیته تخصصی اخلاق پژوهش
- تدوین منشور و موازین اخلاق پژوهش و درستکاری علمی
- ابلاغ ضرورت تصویب واحد آموزشی برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی و کارگاه برای اعضای هیئت علمی

۲- تدوین و ابلاغ دستورالعمل نحوه بررسی تخلفات پژوهشی:

دستورالعمل نحوه بررسی تخلفات پژوهشی مشتمل بر ۹ ماده و ۴ تبصره در ۹۳/۱۲/۲۳ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است. این دستورالعمل شامل موارد زیر است:

- تهیه کلیه تعاریف و مصادیق تخلفات علمی
- تعیین مرجع بررسی تخلفات علمی در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی
- تعیین مراحل اجرایی رسیدگی و بررسی تخلفات علمی در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی

۳- تدوین و ابلاغ مصادیق تخلفات پژوهشی:

- مصادیق تخلفات پژوهشی در ۵۷ بند با سرفصلهای سوء رفتارهای پژوهشی، نداشتن تعهد و مسئولیت نسبت به ذی‌نفعان، رعایت نکردن حقوق آزمودنی‌ها، جعل داده‌ها، تحریف داده‌ها، سرقت علمی، اجاره علمی، رعایت نکردن حقوق مالکیت معنوی و مسئولیت پژوهش انجام‌شده، انتشار مجدد، همپوشانی انتشارات، خرید و فروش آثار پژوهشی، و جعل هویت در تاریخ مذکور از سوی مقام عالی وزارت، تأیید و به همراه دستورالعمل فوق در ۹۳/۱۲/۲۵ طی نامه شماره ۲۴۵۶۰۲/و، جهت اجرا به کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی ابلاغ شد.

۴- اقدامات دانشگاهها:

- تشکیل کمیته اخلاق پژوهش و کارگروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی در بیش از ۷۵ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی
- برگزاری بیش از ۴۰۰ کارگاه اخلاق پژوهش برای دانشجویان و اعضای هیئت علمی در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

چکیده ای از عملکرد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

در

دولت تدبیر و امید

بهار ۱۳۹۶

- چاپ و توزیع کتابچه منشور و موازین اخلاق پژوهش و قرار دادن فایل آن روی سایت دانشگاهها
- الزام استاد راهنما و دانشجو جهت مطالعه و امضای فرم منشور اخلاق در پژوهش که منضم به فرم تصویب پیشنهادیه پایان نامه است.
- تصویب واحدهای درسی مرتبط با اخلاق پژوهش و...
- گذراندن کارگاه آموزشی اخلاق پژوهش و ارائه گواهی گذراندن دوره پیش از تصویب پروپوزال

۵ - اقدامات در حوزه ساماندهی تخلفات نشریات علمی

- تهیه لیست سیاه نشریات (Black list) و اطلاع رسانی آن به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی
- ارزیابی نشریات داخلی و لغو اعتبار نشریات در صورت مشاهده تخلف
- ایجاد نظام ارزیابی و داوری مجلات ایندکس شده در ISC و شناسایی ۸۵۵ مجله نامعتبر، و ارائه آن در سایت ISC
- استفاده از نرم افزار همانندجو در تدوین مقاله و مجله

۶ - اقدامات در حوزه ساماندهی تخلفات پایان نامه ها

- بررسی پروپوزال های دانشجویان تحصیلات تکمیلی توسط کارگروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی با استفاده از نرم افزار همانندجو (تشابه یاب) جهت جلوگیری از موازی کاری و تکراری بودن پایان نامه ها، و در صورت تأیید، ارائه گواهی جهت ادامه انجام پژوهش
- دریافت یک نسخه از پایان نامه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی توسط کارگروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی و بررسی در چارچوب موازین اخلاق پژوهش و در صورت تأیید، ارائه گواهی جهت انجام امور فارغ التحصیلی

ارتقای کیفیت آموزش عالی، اعتبار علمی رشته‌ها و مدارک دانشگاهی

- ۱- تدوین طرح تفصیلی آمایش آموزش عالی که با هزاران نفر ساعت کار کارشناسی انجام و نهایتاً در اسفند ۹۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. اهم محورهای این مصوبه:
 - ✓ ایجاد مناطق دهگانه آموزش عالی مشابه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ (این طرح در حال حاضر اجرا و به ده منطقه تبدیل شده است)
 - ✓ اجراء طرح سطح‌بندی و اعتبار سنجی دانشگاهها؛ (سطح بندی دانشگاههای دولتی و غیردولتی انجام شده است)
- ۲- طراحی و ایجاد سامانه یکپارچه آموزش عالی *hes.msrt.ir* با هدف تمرکز و دسترسی برخط به آمار کل آموزش عالی کشور در کلیه زیرنظام های آموزش عالی
- ۳- کنترل رشد بی رویه رشته در کلیه زیر نظام ها به طوری که تاکنون:

در مراکز دولتی وابسته به وزارت عتف	۶۰ درصد کاهش
در مراکز غیردولتی - غیرانتفاعی	۶/۴ درصد کاهش
در مراکز پیام نور	۲۷ درصد کاهش
مراکز وابسته به سایر دستگاهها	۹۵ درصد کاهش انجام و در دانشگاه آزاد با ۶۸/۴ درصد افزایش روبرو بوده‌ایم.

- ۴- ایجاد نظام جامع آموزشهای مهارتی؛
- ۵- لزوم توجه به رابطه هدفمند اشتغال و تحصیل و تلاش برای ایجاد دانشگاههای نسل سوم (کارآفرین)؛
- ۶- ایجاد نظام یکپارچه سنجش و پذیرش دانشجو؛

- تحول در برنامه های درسی دانشگاهی با رویکرد تربیت نیروهای کارآفرین

- ۱- همراهی و معاضدت با شورای تحول علوم انسانی در بازنگری و تدوین برنامه‌های موضوعه شورا.
- ۲- تفویض اختیار به مراکز آموزش عالی با توجه ویژه به دانشگاه‌های مطرح کشور (مصادیق: برنامه‌ریزی آموزشی، پذیرش دکتری، زمان‌بندی خدمات آموزشی و . . .)
- ۳- تقویت نقش نظارتی وزارت بر عملکرد موسسات و مراکز آموزش عالی (مصادیق: انحلال دو موسسه، صفر

شدن ظرفیت بیش از ۲۰ موسسه، توجه ویژه به شاخص‌ها در بررسی درخواست‌ها، عدم صدور مجوز جدید تأسیس مراکز و ...)

۴- بررسی وضعیت بیش از ۴۰۰۰ رشته محل فاقد مجوز دانشگاه آزاد اسلامی با هدف یکپارچه‌سازی در اعمال شاخص‌ها در کلیه زیر نظام‌ها

۵- تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی طبق جدول زیر:

سال تصویب	تعداد تدوین	تعداد بازنگری	مجموع
۱۳۹۲	۱۰۹	۱۶۴	۲۷۳
۱۳۹۳	۵۵	۷۲	۱۲۷
۱۳۹۴	۹۹	۱۹۸	۲۹۷
۱۳۹۵	۳۷	۱۰۰	۱۳۷
جمع کل	۳۰۰	۵۳۴	۸۳۴

- بازنگری ضوابط و استانداردهای توسعه رشته‌ها و مؤسسات آموزش عالی در چارچوب طرح آمایش آموزش عالی
تعداد واحدهای دانشگاهی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی ۸ سال در دولت نهم و دهم از حدود ۷۰ واحد دانشگاهی در سال ۸۴ به ۱۷۱ واحد در سال ۹۲ افزایش یافته، حال آنکه با استقرار دولت یازدهم تاکنون، شورای گسترش آموزش عالی در راستای توسعه کیفی و هدفمند آموزش عالی و محدودیت منابع، کاملاً انقباضی عمل نموده و به جز چند مورد معدود، با تأسیس موسسه آموزش عالی جدیدی موافقت نموده است.

درعین حال با اصلاح و تصویب آیین نامه ساختار شورای گسترش آموزش عالی در تاریخ ۹۳/۷/۲۸ و عضویت معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی یا نماینده تام‌الاختیار ایشان در شورای مذکور و اصلاح ضوابط و شرایط تأسیس و توسعه رشته‌ها، مقاطع و مؤسسات، عملاً راه بر توسعه غیر هدفمند آموزش عالی بسته شده و سیاست‌گذاری برای ساماندهی مؤسسات آموزش عالی جدیدالتأسیس نیز در جریان است.

۲- در راستای توسعه هدفمند و متوازن آموزش عالی و نیز ساماندهی فرایند ایجاد و ارتقای موسس‌های آموزش عالی دولتی و به منظور جلوگیری از اتلاف منابع و هزینه‌های موازی در آموزش عالی، آیین نامه تأسیس و ارتقای موسسه‌های آموزش عالی دولتی در مورخ ۱۳۹۳/۸/۳ تصویب و برای اجرا ابلاغ شده است. براساس این آیین نامه درخواست تأسیس

مؤسسه آموزش عالی جدید به صورت مستقل امکانپذیر نبوده و تنها در قالب ایجاد واحد اقماری یک دانشگاه و پس از تصویب هیات امنای آن دانشگاه موضوع قابل بررسی خواهد بود.

- ارتقای قانونمند و برنامه‌ریزی شده سطح نقش آفرینی و مشارکت بخش غیردولتی در حوزه علم و فناوری یکپارچه‌سازی ضوابط اعطای رشته و ظرفیت پذیرش در مراکز دولتی اعم از آزاد و غیر انتفاعی تلاش برای حذف واژه غیرانتفاعی از عنوان و اساسنامه مؤسسات غیر دولتی از طریق مجاری قانونی با هدف افزایش مشارکت بیشتر و کاهش ریسک و سرمایه‌گذاری در بخش آموزش عالی

- حمایت مؤثر از حفظ و ارتقای کیفیت تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها با توجه به توسعه کمی آنها

- افزایش چشمگیر استفاده از فرصت‌های تحقیقاتی خارج و داخل (۶ تا ۹ ماهه) با تأمین منابع مورد نیاز با توجه به کاهش قابل توجه اعزام بورسیه به خارج از کشور. در سال ۹۲، ۶۸۶ نفر از دانشجویان دکتری از این فرصت‌ها استفاده کردند در حالیکه این جمعیت در سال ۹۵ به ۱۵۰۴ نفر رسیده است و این روند تصاعدی، ادامه خواهد یافت.

۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	فرصت‌های کوتاه مدت تحقیقاتی دانشجویان دکتری در خارج و داخل (نفر)
۱۵۰۴	۱۳۴۸	۸۰۰	۶۸۶	

- پیش‌بینی وام ویژه دانشجویان دکتری برای تأمین معیشت آنها و اشتغال بیشتر به آموزش و تحقیق در سال‌های ۹۳ تا ۹۵، بیش از ۸۰۰ میلیارد ریال به این امر اختصاص یافت و در سال ۹۶ به تنهایی به ۱۱۰۰ میلیارد ریال خواهد رسید.

تامین منابع مالی آموزش عالی و تحقیقات

۱- تلاش برای بالا بردن سهم آموزش عالی در بودجه عمومی دولت حداقل به میزان ۱ درصد (از حدود ۱.۵ درصد فعلی به حداقل ۲.۵ درصد)

* تشکیل کارگروه هزینه سرانه دانشجو از سال ۱۳۹۳ تا کنون با هدف تحقق جزء ۱ بند الف ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه کشور براساس تدوین یک مدل علمی، کارآمد و قابل اعتماد و همچنین ارائه مدل توزیع اعتبار از سال ۱۳۹۴ با هدف توزیع عادلانه و قانونمند اعتبارات محدود و رفتارسازی در دانشگاه ها در جهت بهبود شاخص های عملکردی و خروجی

* تشکیل کمیته برآورد قیمت تمام شده فعالیت موسسات پژوهشی و کمیته برآورد قیمت تمام شده پارک های علم و فناوری، برگزاری جلسات کارشناسی در جهت اجرای بودجه ریزی بر مبنای فعالیت و برآورد اعتبارات سال های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ موسسات پژوهشی و پارک های علم و فناوری بر مبنای مدل علمی

* تعامل مستمر با سازمان مدیریت و برنامه ریزی و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس در تدوین لایحه بودجه به منظور شفاف سازی تبصره ها و اعتبارات پیشنهادی و افزایش سهم آموزش عالی از بودجه عمومی کشور با استفاده از شاخص های قابل اعتماد با قابلیت راستی آزمایی که این امر موجب ابلاغ اعتباری معادل ۱.۸۰۰ میلیارد ریال در بودجه سال ۱۳۹۳، مبلغ ۱۶۵۰ میلیارد ریال در بودجه سال ۱۳۹۴ و در نهایت مبلغ ۲.۴۸۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶ به دانشگاه ها گردید.

* دستیابی به رشد متوسط ۱۶ درصدی اعتبارات مصوب هزینه ای دانشگاه ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری برای سال ۱۳۹۵ و همچنین افزایش متوسط اعتبارات مصوب هزینه ای آموزش عالی در سال ۹۴ به میزان ۲۵٪ برای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و ۲۸٪ برای موسسات پژوهشی و پارکهای علم و فناوری که در طول برنامه پنجم کم سابقه بوده و موجب گشایش بخشی از مشکلات آموزش عالی گردید.

* تهیه گزارش های مبسوط در خصوص کسری اعتبارات هزینه ای و تملک دارائیهای سرمایه ای سالهای ۹۲، ۹۳ و ۹۴ برای سازمان مدیریت و برنامه ریزی و برگزاری جلسات توجیهی به منظور یافتن راهکارهای عملیاتی حل این معضل که این امر منجر به ابلاغ اعتباری به میزان ۱۳۰۰۰۰ میلیون ریال اعتبار از محل منابع حاصل از تبصره ۳۶ قانون اصلاح بودجه ۱۳۹۵ برای جبران بدهی های این مراکز گردید که خوشبختانه با تأمین بخش عمده ای از آن در پایان سال، کسری انباشته این مراکز در حد قابل توجهی جبران گردید.

* تعامل مستمر با معاون اول محترم رئیس جمهور، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و همچنین وزارت اقتصاد و دارایی در راستای تحقق کامل تخصیص اعتبارات آموزش عالی که این امر موجب افزایش چشمگیر تخصیص اعتبارات سالهای ۱۳۹۵ (بیش از ۹۷ درصد)، ۱۳۹۴ (بیش از ۹۲ درصد)، ۱۳۹۳ (بیش از ۹۷ درصد) و ۱۳۹۲

(بیش از ۹۵ درصد) در مقایسه با تخصیص ۸۲ درصدی سال ۱۳۹۱ این مراکز شد. تخصیص ۱۰۰ درصدی اعتبار تعمیر و تجهیز دانشگاه‌ها در کل دوره دولت تدبیر و امید، تخصیص اعتبار طرح‌های ۵۰ درصد مشارکت خیرین و نیز تأمین اعتبار برای پرداخت بدهی‌های دانشگاه‌ها به شهرداری‌ها، همه نشان از توجه مناسب دولت در این دوره به آموزش عالی دارد.

۲- تلاش برای یافتن راهکارهای مناسب و قانون‌مند تامین منابع مالی آموزش عالی و تحقیقات در جهت اجتناب از روی آوردن دانشگاه‌ها به شیوه‌های نامطلوب برای درآمد زایی و تامین منابع مالی و تحت الشعاع قرار گرفتن فعالیت‌های آکادمیک و کیفیت و اعتبار علمی دانشگاه.

فعال سازی کارگروه اقتصاد آموزش عالی از سال ۱۳۹۳ در راستای استفاده بهینه از فضاهای کالبدی، بهینه سازی مصرف انرژی و مدیریت سبز، استانداردسازی فعالیت‌ها و مدیریت هزینه، پیشنهاد تبدیل یارانه موادغذایی به تسهیلات به منظور حذف بار مالی فعالیت‌هایی که در راستای مأموریت‌های اصلی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی نبوده، که منجر به تصویب پیشنهاد مزبور در لایحه برنامه ششم توسعه کشور شد، پیش‌بینی روش‌های اجرایی برای افزایش درآمد اختصاصی با هدف تلاش در جهت تنوع بخشی به منابع مالی دانشگاه‌ها در جهت کاهش اتکاء به بودجه عمومی دولت.

تلاش جدی برای عملیاتی کردن رهنمودهای مقام معظم رهبری و اصول ارزشی مندرج در نقشه جامع علمی کشور و سند دانشگاه اسلامی در برقراری فضای آزاداندیشی و خردورزی در دانشگاه‌ها از طریق بازنگری در قوانین و مقررات موجود و یا تدوین مقررات جدید:

۱- آزاداندیشی و تبادل آرا و تضارب افکار

- تدوین برنامه راهنمای عملیاتی برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی و ابلاغ به دانشگاه‌های سراسر کشور
- تولید و انتشار کتابچه‌های آموزشی با عناوین دستورالعمل برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی (هر کتابچه صد نسخه)
- تولید کتاب ادب آزاداندیشی (در دست چاپ)
- انتخاب کارشناسان ویژه کرسی‌های آزاداندیشی توسط دانشگاه‌ها (۷۰ کارشناس) و ایجاد شبکه ارتباطی میان آنان
- احصاء فعالیت دانشگاه‌های موفق در برگزاری کرسی‌ها جهت رتبه‌بندی (۱۳ دانشگاه موفق)
- حمایت مادی و معنوی از انتشار آثار و تولیدات مدرسه آزاد فکری (۹ عنوان کتاب)
- برگزاری ۱۰۱۰ کرسی آزاداندیشی در دانشگاه‌های دولتی (سال‌های ۹۵-۹۳)
- برگزاری ۱۷۶۵ کرسی آزاداندیشی در دانشگاه‌های پیام نور، غیرانتفاعی و علمی-کاربردی
- برگزاری اولین جشنواره ملی کرسی‌های آزاداندیشی به منظور تقویت منطق خردورزی و روحیه آزاداندیشی و بازنگری در فضای عمومی و علمی دانشگاه‌ها در هجده بخش رقابتی از جمله ویژه نامه، مجری‌گری، الگوهای ترکیبی، پرسش و پاسخ، دبیرخانه برتر، گفتگوی آزاد، نقد، مطالبه‌گری، میزگرد و مناظره. (دریافت پانصد و سه اثر از پنجاه و چهار دانشگاه و انتخاب سه اثر برگزیده در هر بخش و یک اثر شایسته تقدیر)
- برگزاری نشست‌های منطقه‌ای با موضوع موانع و راهکارهای توسعه کرسی‌های آزاداندیشی با حضور معاونان و مدیران فرهنگی دانشگاه‌ها

۲- تأمین زیرساخت‌های حقوقی لازم جهت توسعه آزاداندیشی و بازنگری در قوانین

موجود با هدف حمایت از روحیه خردگرایی، آزاداندیشی و پرسش‌گری

- بازنگری و اصلاح آیین‌نامه کرسی‌های آزاداندیشی و ابلاغ به دانشگاه‌ها
- تدوین شیوه‌نامه حمایت مالی از انجمن‌های علمی و تخصصی در برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی

- تشکیل جلسات هم‌اندیشی با کارشناسان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط
- تدوین و ابلاغ برنامه راهنمایی و عملیاتی توسعه کرسی‌های آزاداندیشی با چشم‌انداز نهادینه‌سازی و تاثیرگذاری محسوس در روحیه خردگرایی و و پرسش‌گری و با در نظر داشتن فرصت‌ها، تهدیدها، قوت‌ها، ضعف‌ها و راهبردهای حمایت و پشتیبانی، آمادگی و مهارت آموزی، تدبیر و هوشمندی، تقویت نظام ارتباطی، ظرفیت‌شناسی، نظارت و ارزیابی.

۳- تشکیل کرسی‌های نظریه‌پردازی و تقویت فرهنگ کسب‌وکار دانش‌بنیان و تبادل آرا و تضارب افکار و آزاداندیشی

- برگزاری ۱۲ نشست تخصصی با محوریت اقتصاد مقاومتی در ستاد وزارت علوم با محوریت تبیین و نقد مفاهیم، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی و تعیین نقش و جایگاه آموزش عالی در تحقق اقتصاد مقاومتی
- برگزاری ۸۰ کارگاه آموزشی با محوریت اقتصاد مقاومتی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی با محوریت تبیین مفاهیم، ابعاد، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی، گفت‌وگوهای و تحلیل راه-کارهای اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی و بررسی موانع و چالش‌های اقتصاد مقاومتی و نسبت آن با کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و مبحث اشتغال
- چاپ و انتشار مجموعه کارگاه‌های برگزار شده در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی سراسر کشور در قالب کتاب دو جلدی با مفاد «سخنرانی‌ها و مستندات علمی کارگاه‌های آموزشی اقتصاد مقاومتی»

۴- رفع موانع فضای آزاداندیشی و نشاط علمی و اجتناب از ایجاد فضای امنیتی در دانشگاه‌ها

- برگزاری کمیسیون کرسی‌های آزاداندیشی در نشست سراسری معاونین فرهنگی و اجتماعی مراکز آموزش عالی سراسر کشور با تاکید بر تجارب و و تحلیل موانع و دشواری‌های پیش‌رو و ارائه ایده‌ها، برنامه‌ها و راهکارهای ارتقای محتوایی و اجرایی کرسی‌ها
- برگزاری متوالی و متعدد جلسات شورای راهبردی با حضور نماینده نهادهای ذی‌نفوذ در فضای دانشگاهی

از جمله نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، وزارت اطلاعات، قوه قضائیه و ... به منظور هم-اندیشی و تبادل نظر در جهت رفع موانع و مشکلات آزاداندیشی در فضای دانشگاه - برگزاری نشستهای تخصصی به صورت موردی با مدیران ارشد و میانی نهادهای ذی‌نفوذ در فضای دانشگاه به منظور رفع مشکلات و موانع

۵- تعامل با تشکل‌های دانشجویی و قانونمند کردن فعالیت‌ها برای حفظ محوریت فعالیت علمی در دانشگاه و احترام به قداست علم و فضای آموزش عالی

از آنجایی که یکی از ارکان بسط و گسترش کرسی‌های آزاداندیشی در دانشگاهها، مشارکت‌گیری از توان گروه‌های دانشجویی است، از جمله سیاست‌های راهبردی حمایت گسترش گروه‌های دانشجویی چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی است.

تعداد گروه‌های دانشجویی ظرف ۴ سال گذشته

۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	
۸۹۶۸	۸۵۵۵	۷۰۶۹	۶۱۳۲	انجمن‌های علمی دانشجویی
۳۴۰۷	۳۱۱۰	۲۱۰۱	۲۱۱۰	کانون‌های فرهنگی و هنری
۳۰۹	۲۹۲	۲۷۰	۲۴۱	تشکل‌های اسلامی
۵۰۸۶	۴۳۶۶	۴۱۲۳	۳۱۸۱	نشریات دانشجویی
۳۰۵	۴۰۲	۳۱۲	۳۷۰	کرسی‌های آزاداندیشی برگزار شده در هر سال
۲۹	۲۲	۵	۴	اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی

- برگزاری جلسات متعدد دیدار نمایندگان فعالان دانشجویی با وزیر علوم و حضور مداوم مسئولان ارشد وزارتخانه در دانشگاه‌های سراسر کشور و برگزار نشست‌های صمیمی با نمایندگان گروه‌های دانشجویی به منظور استماع نظرات آنان و تلاش در جهت رفع مشکلات
- اهتمام جهت تأسیس اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی به منظور هم‌افزایی فعالیت‌ها و تقویت روحیه گفتگو و تبادل نظر
- برگزاری دو دوره جشنواره رویش به منظور هم‌افزایی توان کانون‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی
- برگزاری چهار دوره جشنواره حرکت با هدف ارتقای کمی و کیفی فعالیت انجمن‌های علمی و ایجاد بستری برای گفتگو و تبادل نظر علمی و تخصصی
- حمایت مالی به صورت مستمر و موردی برای ارتقای کمی و کیفی برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی توسط گروه‌های دانشجویی

ارتقای چشمگیر شاخص‌های رشد علمی و توسعه فناوری در حوزه پژوهش

ردیف	شاخص‌ها	۲۰۱۳	۲۰۱۶
۱	کسب رتبه اول شتاب علمی دنیا (تولید مقالات علمی)	۲۵	۱
۲	حدود سه برابر شدن درصد تولید مقالات علمی در سطح یک درصد برتر دنیا	٪۰/۸	٪۲/۲
۳	رشد حدود ۴۰ درصدی تعداد دانشمندان ایرانی برتر سطح بین‌المللی	۱۷۳	۲۰۰
۴	رشد ۲۰ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در کیفی‌ترین مجلات دنیا (چارک اول)	۶۵۰۰	۷۸۰۰
۵	رشد ۲۶ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در مجلات ISI	۳۰۹۴۵	۴۱۷۱۱
۶	افزایش ۰/۳۷ درصدی سهم ایران در تولید علم جهانی در پایگاه ISI	۱/۳۷	۱/۷۴
۷	ارتقای چهار پله‌ای رتبه علمی ایران در جهان براساس پایگاه استنادی ISI	۲۱	۱۷

دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در سطح جهان اسلام و احراز جایگاه برجسته علمی و الهام بخش در جهان

شاخص‌های علمی	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
رتبه علمی ایران در منطقه و جهان اسلام در پایگاه اسکوپوس	۱	۱	۱	۱
تعداد دانشگاه‌های ایران در یک درصد دانشگاه‌های برتر و تأثیر گذاری دنیا (طبقه بندی جهانی لایدن)	۵	۱۲	۱۳	۱۴
تعداد شرکت‌های دانش بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد	۱۱	۶۴۳	۸۴۵	۹۶۴
تعداد مراکز کارآفرینی و نوآوری در کلیه مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری دولتی	۵۵	۱۱۰	۱۱۲	۱۳۰
تعداد اشتغال ایجاد شده مستقیم در پارک‌های علم و فناوری مراکز رشد	۲۲۰۳۵	۲۵۰۰۰	۲۹۶۰۶	۳۲۰۰۰ (شش ماه اول)
تعداد فناوری‌های مهم خلق شده در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد	۷۲۷	۱۰۸۸	۱۶۷۹	۱۳۵۲ (شش ماه اول)
تعداد فناوری‌های مهم صادر شده توسط پارک‌ها و مراکز رشد	۸۰	۱۴۱	۱۷۰	۹۴ (شش ماه اول)
میزان صادرات محصولات دانش بنیان توسط پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد (میلیون دلار)	۱۴,۱	۵۰,۸	۲۱۵	۱۴۰ (شش ماه اول)
میزان فروش دانش فنی در فن بازار و پارک‌های علم و فناوری (میلیارد ریال)	۵۰	۲۳۷	۴۲۵	۳۸۱۱
تعداد پارک‌های علم و فناوری	۳۳	۳۶	۳۸	۳۹

* در دولت یازدهم برای اولین بار میزان قرارداد طرح‌های پژوهشی فی مابین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارتخانه‌های دفاع و نفت حدود ۲۰۰۰۰ هزار میلیارد ریال بوده است.

۶- اجتناب از فضای امنیتی در دانشگاه از جمله:

- محدود کردن دخالت‌های نهادهای بیرونی در جهت برقراری و حفظ سلامت فضای آزاد اندیشی و پرسشگری در دانشگاه
- اجتناب از برخورد‌های انضباطی با رویکرد سیاسی و امنیتی و پذیرش و تحمل روحیه نقد و پرسشگری دانشجو و اعتماد به درستکار و درست اندیشه بودن قاطبه دانشجویان و هیئت علمی براساس اصل برائت اسلامی
- با پیگیریهای وزارت علوم و مساعدت وزیر محترم کشور و رئیس شورای امنیت کشور دستورالعمل شماره ۴۷۳۳ مورخ ۹۵/۳/۴ دبیرخانه محترم شورای امنیت کشور خطاب به استانداران و روسای محترم شورای تأمین استان‌های سراسر کشور در جهت تأمین نظم و امنیت و حفظ جایگاه دانشگاه، اصلاح و دستورالعمل شماره ۴۱۹۷۷ مورخ ۹۵/۱۱/۳۰ ابلاغ شد. بر اساس بند ۲۲ این دستورالعمل صدور مجوز سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای تشکلهای دانشجویی در داخل محدوده دانشگاه بر عهده هیأت نظارت دانشگاهها خواهد بود و پس از صدور مجوز برگزاری، مراسم هیچ یک از نهادها، سازمان‌ها و ارگانها (لشکری و کشوری) مجاز به انتشار اعلامیه مخالفت و یا درخواست لغو برگزاری تجمع، سخنرانی و یا مراسم‌های داخل محدوده دانشگاه نیست و شورای تأمین استان و شهرستان موظف است در صورت اطلاع از موانع ضدامنیتی، تمهیدات لازم برای رفع هر گونه مانع بیرونی (خارج از دانشگاه) محل در تأمین امنیت مراسم داخل محدوده دانشگاه را به عمل آورد.
- بر اساس بررسی و پژوهشهای به عمل آمده از سال ۹۲ لغایت ۹۵ برگزاری مراسم و اجتماعات قانونی به طور میانگین سالانه ۲۳/۵ درصد رشد داشته است و نسبت اقدام‌های غیر قانونی (تجمع، شعار، شب‌نامه، درگیری و نزاع) به مراسم و اجتماعات قانونی ۴۶ درصد کاهش داشته است. به عبارت دیگر فراهم بودن شرایط ساختاری دانشگاهها برای تحرک سیاسی و اجتماعی، زمینه نارضایتی را کاهش داده است و در اثر افزایش امید و اعتماد به ساختار انگیزه اقدام غیرقانونی کاهش یافته است.
- بازنگری و ابلاغ شیوه‌نامه انضباطی در راستای منشور حقوق شهروندی به منظور رعایت حقوق دانشجویان در رسیدگی‌های شوراهای انضباطی دانشجویان در دانشگاهها

اصلاحات ساختاری در سطح دانشگاه وزارت و فرا وزارتی

* ارزیابی نقش فعلی سازمان سنجش آموزش کشور و ظرفیت آن برای اجرای مأموریت های جدید

* برگزاری آزمون های عمومی به جای آزمون های متمرکز تخصصی

- برای اولین بار، ارزیابی های به عمل آمده منتج به قانون سنجش و پذیرش دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی شد. به این صورت که در اسفند ۹۴ قانون تحصیلات تکمیلی توسط مجلس تصویب شد که بر حسب آن تجمیع آزمون صورت گرفت.

- براساس این قانون اعلام اسامی توسط سازمان سنجش انجام می شود. که بدین ترتیب امکان کنترل رشته ها و ظرفیت ها اتفاق می افتد.

حمایت از جذب دانشجو از کشورهای همسایه و منطقه با حفظ کیفیت دانشگاه

- روان سازی جذب دانشجوی غیرایرانی به صورت بورس و غیربورس،

- حذف تمرکزگرایی و اعطاء اختیار به دانشگاه ها برای جذب دانشجوی بین المللی،

- تشکیل دفاتر امور کنسولی در دانشگاه های بزرگ،

- افزایش اعتبارات مربوط به جذب دانشجوی بورسیه غیرایرانی

در نتیجه تعداد این دانشجویان در دانشگاه های وابسته به وزارت علوم به بیش از ۲۵۰۰۰ نفر رسیده است و زیرساخت های

لازم برای افزایش حداقل ۲ برابری آن تا پایان برنامه ششم توسعه فراهم شده است.

تأمین امکانات رفاهی مناسب برای دانشجویان در جهت احترام به کرامت انسانی دانشجو، امید بخشی و شکوفایی استعدادها به ویژه در تحصیلات تکمیلی.

الف- صندوق رفاه دانشجویان

رویکردهای برنامه‌ریزی مبتنی بر سند راهبردی

- ۱- افزایش و مدیریت مؤثر منابع مالی اعم از اعتبارات عمومی و اختصاصی.
- ۲- ارتقا سطح کمی و کیفی وام و خدمات رفاهی دانشجویان و اهتمام به ارائه تسهیلات مؤثر و هدفمند، توأم با کرامت انسانی.
- ۳- سرمایه گذاری و ایجاد درآمدهای پایدار و نیل به خودکفایی صندوق.
- ۴- بهره گیری حداکثری از ظرفیت نهادهای عمومی و خیرین.
- ۵- زمینه سازی به منظور تحقق مدیریت جامع خدمات رفاهی دانشجویان.
- ۶- نظارت و ارزیابی مؤثر و نظام مند بر نحوه ارائه خدمات رفاهی.
- ۷- چابک سازی، روشمند نمودن و شفاف سازی مسیر کار صندوق.

رئوس مهم عملکرد در سال‌های ۹۴ و ۹۵

- ۱- وصول ۵۰ درصدی مطالبات معوق و بلا تکلیف و کاهش رقم این مطالبات از ۴.۴۲۰ میلیارد ریال به کمتر از ۲.۱۸۰ میلیارد ریال.
- ۲- افزایش بی سابقه ذخیره استراتژیک صندوق از مبلغ ۱.۴۰۰ میلیارد ریال به ۳.۴۰۰ میلیارد ریال.
- ۳- پیشنهاد و پیگیری تصویب بند «ه» ماده ۸۱ لایحه برنامه ششم توسعه کشور در خصوص تقویت اعتبار یارانه مواد غذایی و هدفمند سازی یارانه های دانشجویی.
- ۴- پیشنهاد و پیگیری تصویب بند "و" ماده ۱۱۸ لایحه برنامه ششم توسعه مبنی بر تأمین اعتبار عمرانی جهت احداث خوابگاه متاهلی دانشجویی.
- ۵- اعتبارات عمومی از ۱٪ رشد در سال ۹۴ به مبلغ ۱.۴۰۰ میلیارد ریال به رشد ۲۰٪ سالانه در ۹۵ و ۹۶ به مبلغ ۱.۷۰۰ و ۲.۰۵۰ میلیارد ریال افزایش یافت .
- ۶- ظرفیت سازی برای اعطای تسهیلات ارزان قیمت، ویژه ساخت خوابگاه‌های دانشجویی.
- ۷- جلب حمایت بنیاد ۱۵ خرداد برای ساخت ۲۸ خوابگاه دخترانه در مناطق محروم کشور (عملیات اجرایی ۱۶ خوابگاه آغاز شده است).
- ۸- جلب حمایت بنیاد مستضعفان در تخصیص ۲۰۰ میلیارد ریال وام بدون بهره بلند مدت برای دانشجویان بی بضاعت مناطق محروم از طریق بنیاد علوی.
- ۹- اجرای طرح رتبه‌بندی خوابگاه‌های دانشجویی با هدف عادلانه‌سازی نرخ اجاره‌بهاء و اقدام به ارتقاء سطح

خوابگاه‌های رتبه ۴ و ۵.

۱۰- رشد وام های دانشجویی تا ۲۰۰ درصد.

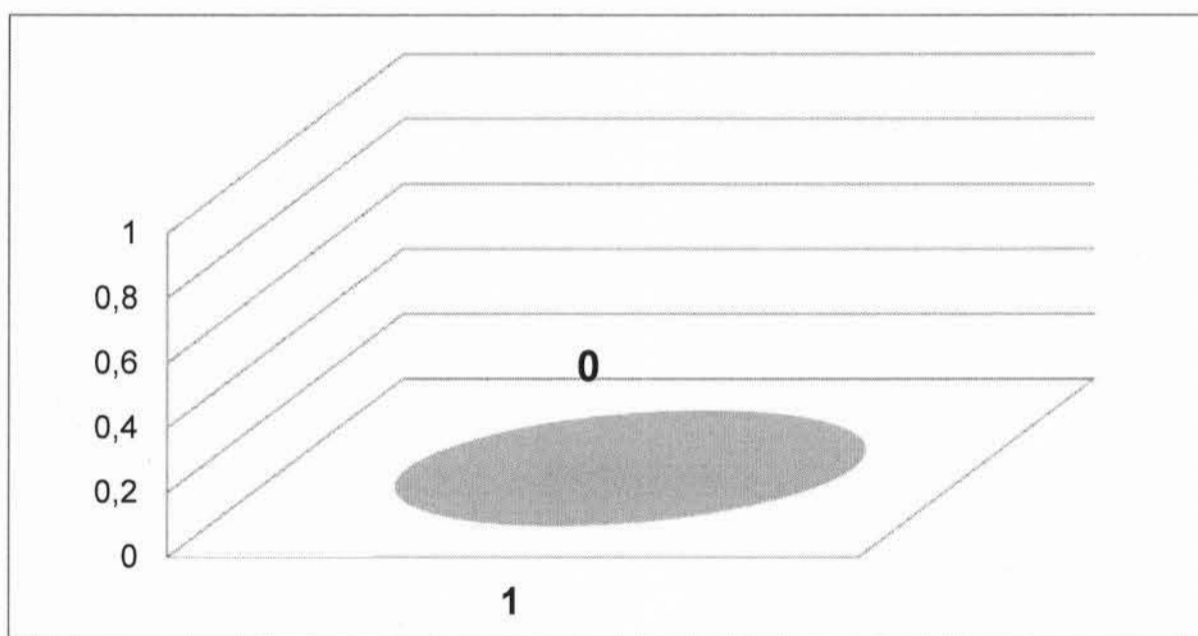
۱۱- پرداخت قریب به ۸۰۰ میلیارد ریال وام ویژه دکترا.

۱۲- ظرفیت سازی از طریق هم‌افزایی با سازمان برنامه و بودجه برای اعطای ۱.۱۰۰ میلیارد ریال وام ویژه دانشجویان دکتری روزانه غیربورسیه.

عملکرد کمک‌ها به دانشجویان، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

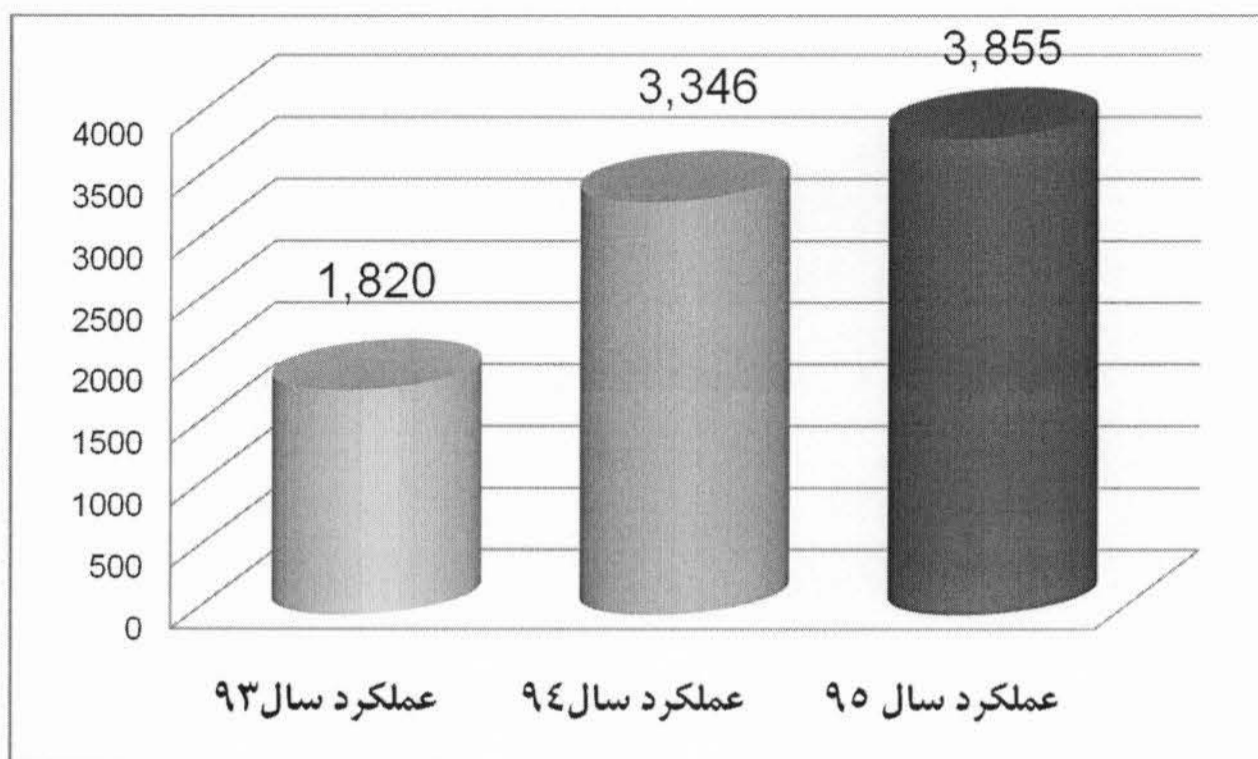
میلیارد ریال

عنوان فعالیت	عملکرد سال ۹۳	عملکرد سال ۹۴	درصد رشد	عملکرد سال ۹۵	درصد رشد ۹۴ به ۹۵
تعمیر و تجهیز خوابگاه، یارانه مواد غذایی، کمک ویژه مقام عالی وزارت و ...	۴۴۷	۴۵۱	۱	۱۰۱۱	۱۲۴

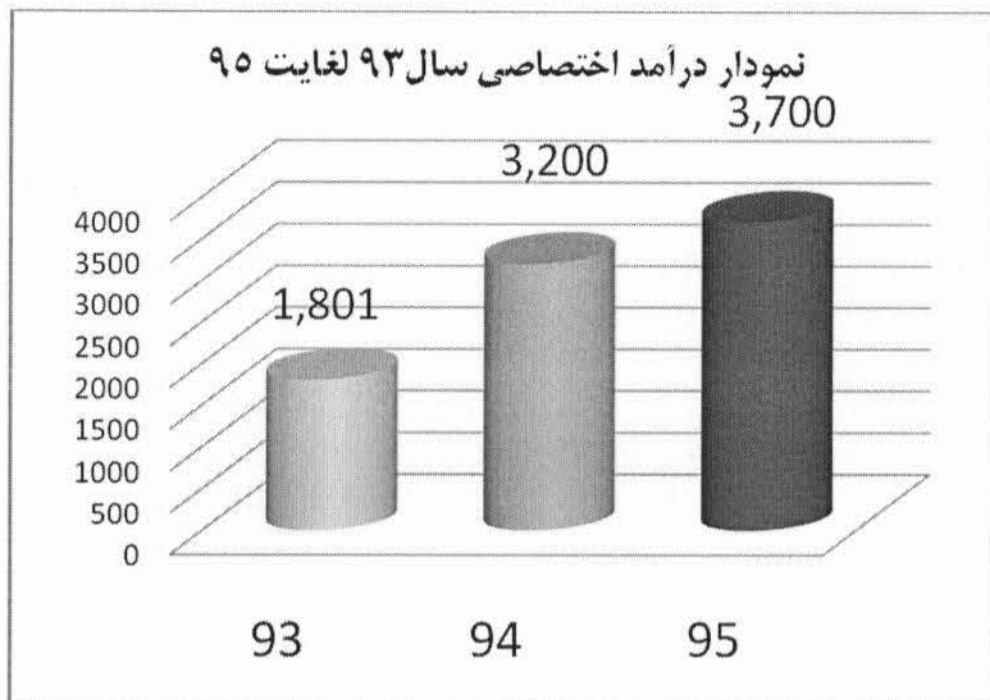

عملکرد وام‌های اعطایی به دانشجویان سال ۹۳ لغایت ۹۵

میلیارد ریال

گزارش وضعیت درآمد اختصاصی

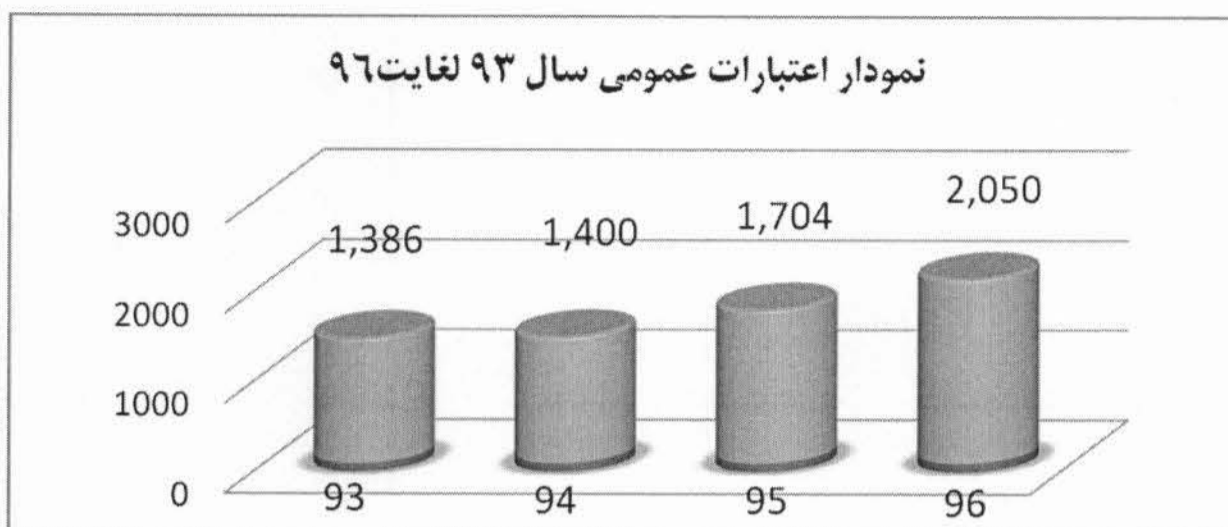

گزارش وضعیت اعتبارات عمومی سال ۹۳ لغایت ۹۵

میلیارد ریال

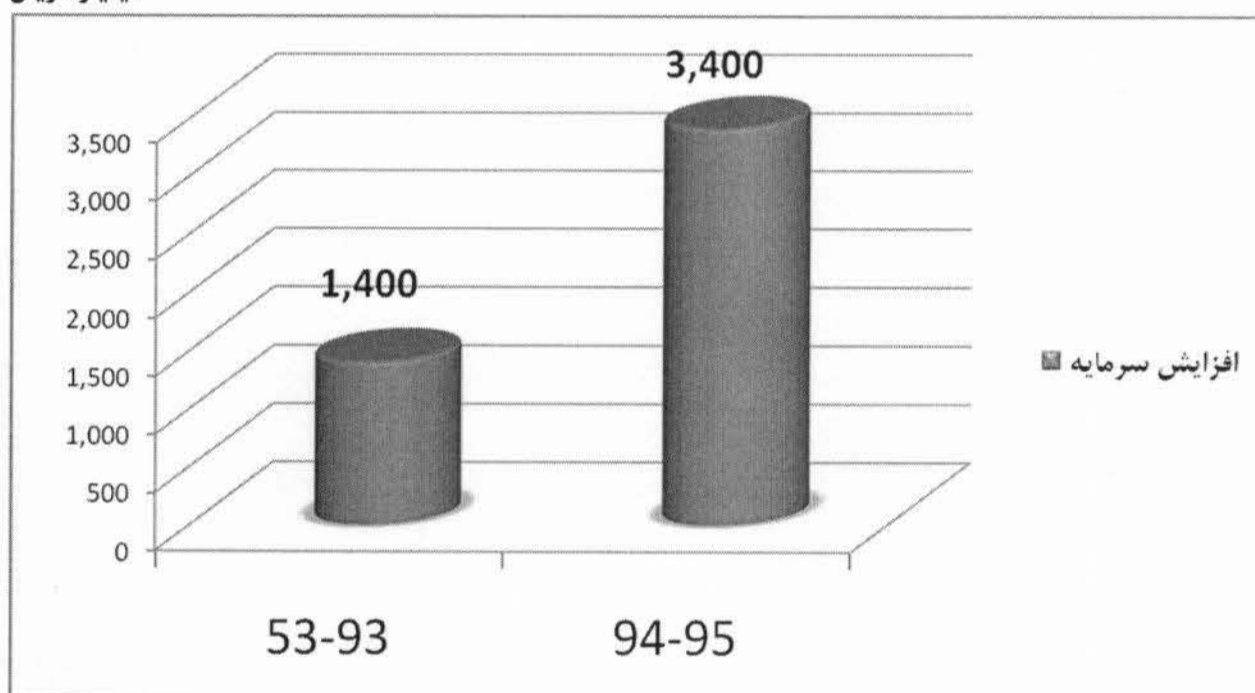
عنوان فعالیت	۹۳	۹۴	درصد رشد ۹۴ به ۹۳	۹۵	درصد رشد ۹۵ به ۹۴	۹۶	درصد رشد ۹۶ به ۹۵

۲۰	۲,۰۵۰	۲۲	۱,۷۰۴	۱	۱,۴۰۰	۱,۳۸۶	اعتبارات عمومی
----	-------	----	-------	---	-------	-------	----------------

نمودار افزایش سرمایه و ذخیره استراتژیک

میلیارد ریال

ب- تربیت بدنی

- افزایش سرانه فضای ورزشی دانشگاه‌ها به ۱ متر مربع.
- ارتقاء سطح ورزش همگانی در دانشگاه‌ها به ۳۰٪ دانشجویان.
- برگزاری منظم رقابت‌های ورزشی داخل دانشگاهی، منطقه‌ای، ملی و شرکت در رقابت‌های بین‌المللی (کسب رتبه نهم جهانی در یونیورسیاد دانشجویی سال ۹۴).
- تأسیس ۵۰ مرکز ارزیابی تندرستی و مشاوره ورزشی در ۵۰ دانشگاه کشور.

ج- دفاتر مشاوره و سلامت دانشجویی

- گسترش این دفاتر به تمامی دانشگاه‌های دولتی، غیرانتفاعی و برخی از خوابگاه‌ها.
- اجرای ۲ طرح ملی سیمای زندگی دانشجویان با مشارکت وسیع مراکز آموزش عالی کشور
- اجرای طرح‌های مداخله‌ای پیشگیری از اعتیاد، جلوگیری از شکست‌های عاطفی دانشجویان، پیشگیری از ایدز و ...
- ارتقاء کیفی کارنامه سلامت دانشجویان و توسعه پوشش آن به کلیه دانشجویان ورودی در تمام مقاطع.

د- ساماندهی و به سرانجام رساندن پرونده‌های بورس گذشته

با توجه به حجم بالای درهم‌ریختگی و قبیله‌گرایی و تخلفات موجود در روند اعطاء بورس در دوره گذشته و با رعایت مصالح کلی نظام و حل معضل به جای مانده، پس از بررسی‌های طولانی و موردی، با تدوین دستورالعمل‌هایی تلاش شد ضمن کاهش آسیب به ذینفعان، روند شفاف و قابل پیش‌بینی برای هریک فراهم گردد.

علاوه بر آن، با اصلاح رویه‌ها و بازگشت به مسیر قانون اعزام دانشجو و نیز اصلاح آئین‌نامه‌های موجود، بروز حاکمیت سلیقه و نظرات شخصی و گروهی در اعطاء امتیاز بورس خارج و داخل به افراد متوقف گردید. با این امید که این سابقه تأسف انگیز در عملکرد آموزش عالی کشور تکرار نگردد.

توسعه فضاهای آموزشی/کمک آموزشی و بنیادهای خیرین آموزش عالی

شاخص	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
جمع کل فضاهای آموزشی و کمک آموزشی (متر مربع)	۱۱,۰۰۰,۶۰۰	۱۲,۲۵۱,۰۰۰	۱۳,۶۴۰,۷۱۸	۱۳,۸۸۶,۰۰۰

تعامل فعال و اثر بخش علمی فرهنگی با محیط منطقه ای و بین المللی

شاخص ها	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تعداد کرسی‌های زبان فارسی این وزارت در دانشگاه‌های مختلف دنیا	۴۴	۴۶	۵۰	۵۲
تعداد پروژه‌های مشترک جاری مابین دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور	۱۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور)	۲۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور ایرانیان مقیم خارج)	۹۵ پروژه (عمدتاً جندی شاپور - ایکارد و ایرانیان مقیم خارج)	۲۳۵ پروژه مشترک تحقیقاتی
حضور اساتید خارجی جهت تدریس، تحقیق و شرکت در کارگاه‌های آموزشی و رویدادهای علمی	۷۶۰	۱۳۴۷	۱۴۸۴	۲۰۵۶
فرصت‌های کوتاه مدت تحقیقاتی دانشجویان دکتری در خارج و داخل (نفر)	۶۸۶	۸۰۰	۱۳۴۸	۱۵۰۴

ارتقای کیفیت آموزش عالی، اعتبار علمی رشته‌ها و مدارک دانشگاهی

✓ تدوین طرح تفصیلی آمایش آموزش عالی که با هزاران نفر ساعت کار کارشناسی انجام و نهایتاً در اسفند ۹۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. اهم محورهای این مصوبه:

- ایجاد مناطق دهگانه آموزش عالی. (این طرح در حال اجراست)
- اجرای طرح سطح‌بندی و اعتبارسنجی دانشگاهها در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی.
- تدوین و بازنگری برنامه های درسی طبق جدول زیر:

سال تصویب	تعداد تدوین	تعداد بازنگری	مجموع
۱۳۹۲	۱۰۹	۱۶۴	۲۷۳
۱۳۹۳	۵۵	۷۲	۱۲۷
۱۳۹۴	۹۹	۱۹۸	۲۹۷
۱۳۹۵	۳۷	۱۰۰	۱۳۷
جمع کل	۳۰۰	۵۳۴	۸۳۴

تعداد گروه‌های دانشجویی ظرف ۴ سال گذشته

۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	
۶۱۳۲	۷۰۶۹	۸۵۵۵	۸۹۶۸	انجمن‌های علمی دانشجویی
۲۱۱۰	۲۱۰۱	۳۱۱۰	۳۴۰۷	کانون‌های فرهنگی و هنری
۲۴۱	۲۷۰	۲۹۲	۳۰۹	تشکل‌های اسلامی
۳۱۸۱	۴۱۲۳	۴۳۶۶	۵۰۸۶	نشریات دانشجویی
۳۷۰	۳۱۲	۴۰۲	۳۰۵	کرسی‌های آزاداندیشی برگزار شده در هر سال
۴	۵	۲۲	۲۹	اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی

عملکرد کمک‌ها به دانشجویان، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی (میلیارد ریال)

عنوان فعالیت	سال ۹۳	سال ۹۴	سال ۹۵	درصد رشد
تعمیر و تجهیز خوابگاه و کمک‌های ویژه صندوق رفاه از محل درآمدهای اختصاصی به دانشگاه‌ها	۴۴۷	۴۵۱	۱,۰۱۱	۱۲۶
وام‌های اعطایی به دانشجویان	۱,۸۲۰	۳,۳۴۶	۳,۸۵۵	۱۱۲

✓ اعطای بیش از ۸۰۰ میلیارد ریال وام ویژه برای تأمین معیشت دانشجویان دکتری به منظور اشتغال بیشتر به آموزش و تحقیق در سال‌های ۹۳ تا ۹۵ و پیش‌بینی اعطای ۱۱۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶.

- افزایش بی‌سابقه ذخیره استراتژیک صندوق از مبلغ ۱,۴۰۰ میلیارد ریال به ۳,۴۰۰ میلیارد ریال.
- ظرفیت‌سازی برای اعطای تسهیلات ارزان‌قیمت، ویژه ساخت خوابگاه‌های دانشجویی و رشد ۲۰۰ درصدی وام‌های دانشجویی.
- اجرای طرح رتبه‌بندی خوابگاه‌های دانشجویی با هدف عادلانه‌سازی نرخ اجاره‌بها و اقدام به ارتقای سطح خوابگاه‌های رتبه ۴ و ۵.

حمایت از جذب دانشجو از کشورهای همسایه و منطقه با حفظ کیفیت دانشگاه

- روان‌سازی جذب دانشجوی غیرایرانی به صورت بورس و غیربورس،
- حذف تمرکزگرایی و اعطاء اختیار به دانشگاه‌ها برای جذب دانشجوی بین‌المللی،
- تشکیل دفاتر امور کنسولی در دانشگاه‌های بزرگ،
- افزایش اعتبارات جذب دانشجوی بورسیه غیرایرانی که در نتیجه آن، تعداد این دانشجویان در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم به بیش از ۲۵۰۰۰ نفر رسیده است و زیرساخت‌های لازم برای افزایش حداقل ۲ برابری آن تا پایان برنامه ششم توسعه فراهم شده است.

تربیت بدنی

- افزایش سرانه فضای ورزشی دانشگاه‌ها به ۱ متر مربع.
- تأسیس ۵۰ مرکز ارزیابی تندرستی و مشاوره ورزشی در ۵۰ دانشگاه کشور.

سایر رئوس مهم عملکرد در سال‌های ۹۴ و ۹۵

- برگزاری ۱۷۶۵ کرسی آزاد اندیشی در دانشگاه‌های پیام نور، غیرانتفاعی و علمی-کاربردی (به جز کرسی‌های برگزار شده در سایر دانشگاه‌ها)
- برگزاری ۱۲ نشست تخصصی با محوریت اقتصاد مقاومتی در ستاد وزارت علوم با محوریت تبیین و نقد مفاهیم، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی و تعیین نقش و جایگاه آموزش عالی در تحقق اقتصاد مقاومتی
- برگزاری ۸۰ کارگاه آموزشی با محوریت اقتصاد مقاومتی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی با محوریت تبیین مفاهیم، ابعاد، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی، گفتمان‌سازی و تحلیل راه‌کارهای اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی و بررسی موانع و چالش‌های اقتصاد مقاومتی و نسبت آن با کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و مبحث اشتغال

محدود کردن دخالت‌های نهادهای بیرونی در جهت برقراری و حفظ سلامت فضای آزاد اندیشی و پرسشگری در دانشگاه

- بر اساس بررسی و پژوهش‌های به عمل آمده از سال ۹۲ لغایت ۹۵ برگزاری مراسم و اجتماعات قانونی به طور میانگین سالانه ۲۳/۵ درصد رشد داشته است و نسبت اقدام‌های غیر قانونی (تجمع، شعار، شب‌نامه، درگیری و نزاع) به مراسم و اجتماعات قانونی ۴۶ درصد کاهش داشته است. به عبارت دیگر فراهم بودن شرایط ساختاری دانشگاه‌ها برای تحرک سیاسی و اجتماعی، زمینه نارضایتی را کاهش داده است و در اثر افزایش امید و اعتماد به ساختار انگیزه اقدام غیرقانونی کاهش یافته است.
- بازنگری و ابلاغ شیوه‌نامه انضباطی در راستای منشور حقوق شهروندی به منظور رعایت حقوق دانشجویان در رسیدگی‌های شوراهای انضباطی دانشجویان در دانشگاه‌ها.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آینه تلاش

در

وزارت، علوم تحقیقات و فناوری

بهار ۱۳۹۶

فهرست مطالب

بخش اول - چالش‌های شروع مسئولیت

بخش دوم - انتقادات از دو منظر منتقدان و طرفداران دولت

بخش سوم - دستاوردهای آموزش عالی در دولت یازدهم

بخش اول - چالش‌های شروع مسؤلیت

آنچه که تحویل گرفته شد:

۱- نابسامانی و بی‌قانونی در امور دانشجویی:

الف- بورسیه‌ها.

ب- دانشجویان محروم از تحصیل تحت عنوان دانشجویان ستاره‌دار.

۲- فضای بسته و تک صدایی در فعالیتهای دانشجویی و عدم وجود فضای نقد و آزاداندیشی در دانشگاه‌ها.

۳- توسعه کمی نامتوازن و غیرهدفمند آموزش عالی.

۴- عدم کارایی و اثربخشی پژوهش و فناوری کشور و ابهامات فراوان در طرح‌های کلان ملی پژوهش و فناوری.

۵- تمرکزگرایی و نابسامانی اداری و مالی در وزارت و دانشگاه‌ها در توزیع و اختصاص بودجه‌ها و جذب نیروها.

۶- ضعف دیپلماسی علمی به دلیل محدودیت روابط با مراکز علمی جهان.

۷- کاهش خدمات پشتیبانی و رفاهی دانشجویی به دلیل توسعه کمی و نیز نابسامانی‌ها و تخلف‌ها در صندوق رفاه دانشجویان.

۸- مخدوش شدن استقلال و اختیارات دانشگاه‌ها با دخالت نهادهای مختلف در امور آنها.

۹- نگاه متفاوت مجلس شورای اسلامی با دولت به ویژه در کمیسیون آموزش و تحقیقات.

بخش دوم - انتقادات از دو منظر منتقدان و طرفداران دولت

مهمترین مسائلی را که به وزارت علوم نسبت داده می‌شود، فارغ از صحت یا عدم صحت آنها، می‌توان به دو بخش تقسیم کرد:

ادعاهای منتقدان دولت که در بخش گزارش عملکرد به طور مستند به آنها پاسخ شده است:

- ✓ کاهش رشد و شتاب علمی کشور در دولت یازدهم.
- ✓ افزایش فعالیت‌های ضدفرهنگی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در قالب برگزاری کنسرت‌ها و اردوهای مختلط و ...

✓ عدم اجازه فعالیت به تشکل‌های دانشجویی ارزشی نظیر بسیج و انجمن‌های اسلامی مستقل.

✓ عدم گسترش کرسی‌های آزاداندیشی.

✓ انتصاب رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و همچنین مدیران ستاد وزارتخانه با گرایش‌های سیاسی خاص.

✓ عدم جایابی برای بورسیه‌ها.

✓ اجازه فعالیت برای تشکل‌های ضدانقلاب و منافقین در دانشگاه‌ها.

✓ استاد محوری در دانشگاه‌ها.

گلایه‌های طرفداران دولت:

✓ امنیتی باقی ماندن فضای عمومی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی علی‌رغم گشایش‌های نسبی ایجاد شده.

✓ کنترل نشریات دانشجویی در برخی موارد.

✓ کنترل کانون‌های فرهنگی دانشجویی در بعضی دانشگاه‌ها.

✓ عدم پشتیبانی از سخنرانانی که از مبادی قانونی، از آنان درخواست سخنرانی شده است و نهادهای ذیربط قانونی برای سخنرانی آنان مجوز صادر کرده است. (مورد لغو سخنرانی آقای کرباسچی در دانشگاه علامه طباطبایی و لغو سخنرانی دکتر علی مطهری در دانشگاه شیراز).

✓ عدم تناسب رشته‌های تحصیلی با بازار کار و مدرک گرایی.

✓ عدم مقابله جدی با مقوله پایان‌نامه‌نویسی، سرقت علمی و ...